

DET NORSKE MYRSELSKAPS ÅRSMELDING OG REGNSKAP FOR 1937.

I 1937 er innmeldt 40 nye medlemmer, herav 6 livsvarige, 33 årsbetalende og 1 indirekte medlem, sistnevnte ved Trøndelag Myrselskap. Avgangen blandt de direkte medlemmer har vært 9 døde (hvorav 3 livsvarige) og 10 utmeldte. Av indirekte medlemmer er 1 død og 1 utmeldt, begge ved Trøndelag Myrselskap.

Medlemstallet pr. 31/12—37 er følgende (jfr. årsmelding for 1936):

Årsbetalende	medlemmer	328
Livsvarige	do.	233
Indirekte	do.	263
Korresponderende	do	7
Æresmedlemmer		1

I alt 832

Ved årets utgang hadde selskapet i alt 130 bytteforbindelser, herav 80 norske og 50 utenlandske.

Den faste funksjonærstab er forøket i meldingsåret, idet utskiftningskandidat O. Hovde er ansatt som fast landmåler fra 1. mai 1937. For øvrig har det ikke vært noen forandringer blandt de fast ansatte funksjonærer.

Som midlertidige medarbeidere ved myrundersøkelsene har fungert landbrukskandidatene J. Heggelund-Smith og D. Lømsland, sistnevnte kun for en kortere tid. Dessuten har torvmester Ole P. Moe også sommeren 1937 vært knyttet til selskapet som arbeidsformann ved torvbriketteringsforsøkene i Østfold.

Oplysningsarbeidet.

I 1937 er selskapets tidsskrift som vanlig utkommet med 6 hefter, men oplaget har måttet økes fra 1000 til 1100 eksemplarer. Dessuten er utsendt en større melding fra forsøksstasjonen på Mæresmyra. Forsøksmeldingen blev trykt i 500 eksemplarer.

Som vanlig har selskapets funksjonærer i årets løp holdt en del foredrag om forskjellige myrspørsmål. Sekretæren har også i 1937 holdt ca. 40 forelesninger i jordlære ved Vinterlandbrukskolens videregående avdeling.

Av hensyn til de mange som skriftlig søker veiledning hos selskapet har vi i en stor del av 1937 måttet leie ekstrahjelp til maskinskrivning, da den faste kontorassistent ikke har kunnet overkomme all maskinskrivning ved siden av annet kontorarbeide.

Den stadig økende konsulentvirksomhet med derav følgende øket kontorarbeide vil tilsynelatende snart nødvendiggjøre ansettelse av en ekstra kontordame til hjelp for kontorassistenten.

Myrundersøkelser.

Arets myrundersøkelser omfatter i alt 117,834 dekar. I dette tall inngår myrinventeringer i Nordland med 73,450 dekar og i Østfold med 22,097 dekar. De resterende 22,287 dekar fordeler sig på større og mindre felter, spredt over 9 av landets fylker. Vi nevner nedenfor de viktigste opgaver som har vært behandlet i 1937:

1. Myrinventeringer i Steigen, Leiranger og Nordfold herreder, Salten i Nordland. I alt finnes her 23,100 dekar myr. Herav utgjør 76 % gressmyr og 24 % gressrik mosemyr. Det finnes flere skikkede bureisingsfelter i disse herreder, bl. a. nevner vi Saurfsjordfeltet i Leiranger, beliggende nordøst for Saurfsjord. Dette felt blev kartlagt av myrsekskapets landmåler på foranledning av Nordland landbruksselskap, som har fått håndgivelse på feltet. Dessuten har vi her utarbeidet planer med omkostningsoverslag for regulering av Skjelvereid- og Knedalselven, senkning av Stuvannet og Sør vannet samt kanalisering av bureisingsfeltet.

2. Myrinventeringer i Meløy, Rødøy, Lurøy, Træna, Dønnes, Nordvik, Herøy, Stamnes, Alstadhaug og Tjøtta herreder, Helgeland i Nordland. Myrarealet i de nevnte 10 herreder utgjør 50,350 dekar fordelt på følgende myrtyper: Gressmyr med 64 %, gressrik mosemyr med 23 %, lyngrik mosemyr med 7 %, lyngmyr med 5 % og kratt- og bjørkeskogmyr med 1 %.

Det er stor forskjell i myrarealet for de nevnte herreder, eksempelvis finnes det bare 70 dekar myr i Træna, d. v. s. 0,40 % av landarealet, mens et herred som Meløy har 10,870 dekar myr, tilsvarende 1,33 % av landarealet. I forhold til landarealet er myrarealet størst i Nordvik hvor myrene dekker 5,84 %, hvilket tilsvarer 6540 dekar.

I alle de nevnte herreder er foretatt undersøkelser over myrenes brenntorvmengde, men dette materiale er ennå ikke bearbeidet.

Det bør her nevnes at myrinventeringene i Salten og på Helgeland er utført med bidrag av A/S Norsk Varekrigsforsikrings Fond.

3. Myrinventeringer i Idd og Aremark herreder i Østfold. Det samlede undersøkte myrareal utgjør som nevnt foran 22,097 dekar. Her dominerer myrtypen gressrik mosemyr med 42 % av arealet. Rekkefølgen for øvrig er gressmyr med 28 %, furuskogmyr med 15 %, lyngrik mosemyr med 8 %, bjørkeskogmyr med 6 % og krattmyr med 1 %. Det er også her foretatt undersøkelse av myrenes innhold av brenntorv.

Resultatet av disse undersøkelser er følgende:

Idd herred	9,8 mil. m ³ råtorv fordelt på 43 myrer
Aremark herred	3,2 —»— » » 35 »

I alt 13,0 mill. m³ råtorv fordelt på 78 myrer

Analysen av brenntorvprøver fra en rekke myrer viser at torvkvaliteten gjennomgående er meget god.

Undersøkelsene i Østfold er utført med bidrag av Rådet for teknisk-industriell forskning.

4. Myrundersøkelser i Bykle herred i Aust-Agder. På foranledning av Aust-Agder landbruksselskap undersøkte myrselskapet høsten 1937 de ca. 12,000 dekar store myrstrekninger Lundane og Vidmyr som ligger mellom Hovden og Bjæen i Bykle. Myrene er flere steder avbrutt av grunne lyngklædde grusrygger, krattskog (bjørk) og gamle setervoller, så det samlede myrareal er en del mindre enn her opptil. Ca. 70 % av myrarealet består av gressmyr, ca. 20 % av gressrik mosemyr og ca. 10 % av krattmyr. Myrene ligger i ca. 850 til 900 m. h. o. h. Dyrkingsmulighetene er følgelig begrenset vesentlig til fôrvekster. På flere steder ble påvist meget god brenntorv med høi volumvekt, god sammenholdsgrad, et lavt til midlere askeinnhold og høi brennverdi.

5. Myrundersøkelser i Ringsaker og Veldre almenninger, Ringsaker herred i Hedmark. Etter anmodning av Ringsaker jordstyre har myrselskapet i 1937 undersøkt et ca. 6200 dekar stort område av Bøvermarka tilhørende Ringsaker og Veldre almenninger.

Myrarealet innen dette område er ca. 2100 dekar. Herav er ca. 50 % gressrik mosemyr der må ansees for brukbar som dyrkingsjord, i hvert fall til fôravl. Ca. 20 % av arealet er skogmyrer og gressmyrer som er godt skikket for dyrking. De resterende 30 % er lett formuldede mosemyrer, hvorav en del vil kunne brukes til strø, men kvaliteten var gjennomgående dårlig. På enkelte steder ble påvist brenntorv av bra kvalitet, men torven er som regel overdekket av et ca. 0,7 til 1,0 m. tykt lag der egner sig dårlig både som strøtorv og som brenntorv.

6. Myrundersøkelser for bonde- og småbrukerlag m. v. Foruten de arbeider som spesielt er nevnt i ingeniør Ordings årsmelding (se denne) har sekretæren i meldingsåret foretatt undersøkelser for ca. 25 rekvirenter, hvorav de fleste er bonde- og småbrukerlag som ønsker å gå i gang med brenntorv- eller torvstrødrift for sine medlemmer. I de aller fleste tilfelle har det lyktes å finne brukbare forekomster spesielt av brenntorv, og mange nærmest skogløse småbrukere er derved blitt hjulpet til billig og godt brensel. Denne konsulentvirksomhet har utvilsomt en meget stor betydning ikke bare for den enkelte som nyder godt av undersøkelsene, men også rent samfundsmessig ved at nye tiltak kommer i gang og ved at skogen spares.

En spesiell omtale av de enkelte tilfelle finner vi imidlertid ikke grunn til å ta med i denne oversikt.

Torvbriketteringsforsøkene.

Disse er kort omtalt i ingeniør Ordings årsmelding, og vi skal her bare nevne hvordan forsøkene er kommet i stand og hvordan de finansieres.

Efter en rekke konferanser med Landbruksdepartementet og Tiltakskommisjonen og efter at det ikke var lyktes å skaffe til veie de nødvendige midler til anlegg av en mindre produksjonsfabrikk beregnet til kr. 130,000.00, fremla Myrselskapet under 11/3—1937 en plan for anlegg av en forsøksstorvbrikettfabrikk beregnet til kr. 75,000.00. Efter inngående drøftelser mellom Myrselskapet på den ene side og representanter for Landbruksdepartementet, Handelsdepartementet, Tiltakskommisjonen, Det økonomiske selvhjelpsråd, Finansdepartementet og Forsvarsdepartementet på den annen side blev det ved kgl. resolusjon av 4. juni 1937 bestemt:

«Finansdepartementet bemyndiges til å yde et lån på inntil kr. 50,000.00 til Det norske myrselskap av de midler som Stortinget for terminen 1936—37 har bevilget under kap. 1165 «Nye industrielle tiltak m. v.». Lånet skal anvendes til forsøksanlegg for torvbrikettering og gis i det vesentlige på de vilkår som er tatt inn i departementets foredrag av 4. juni 1937.»

Lånevilkårene er formulert slik i Finansdepartementets skrivelse av 28/5—1937 til Det norske myrselskap:

«1. Lånet skal være sikret ved 1. prioritets pant i anlegget med tilbehør. Det skal foreløpig være rente- og avdragsfritt. Om forrentning og avdragsning skal Finansdepartementet senere treffe nærmere bestemmelse.

2. De erfaringer som innvinnes ved forsøksdriften eller ved senere fabrikkdrift, skal være tilgjengelig for og kunne utnyttes av andre for så vidt departementet måtte finne det ønskelig.

3. Forsøksdriften eller fabrikkvirksomheten skal kunne kontrolleres av vedkommende departement i den utstrekning som ansees ønskelig så lenge lånet ikke er tilbakebetalt.»

De øvrige kr. 25,000.00 blev bevilget som bidrag av Landbruksdepartementet med en halvpart av skogvesenet og en halvpart av landbruksvesenet (skrivelse fra Landbruksdepartementet av 23/11—1937).

Som det fremgår av foranstående hefter myrselskapet for det opptatte lån kun med selve anlegget med tilbehør. Dette var en uttrykkelig forutsetning for at selskapet vilde ta på sig opgaven, som i høi grad legger beslag på funksjonærenes arbeidstid, og da først og fremst torvingeniørens. For øvrig henvises til hr. Ordings melding om arbeidet med forsøkene.

Forsøksvirksomheten.

På Mæresmyra har det i 1937 vært i alt 94 forsøksfelter; det er ett mindre enn i 1936. Antallet av spredte felter er også gått tilbake,

idet antallet i 1937 er 49 mot 52 foregående år. Den fylkesvise fordeling av de spredte forsøksfelter var slik i 1937:

Troms fylke	5 felter
Nordland fylke	7 »
Nord-Trøndelag fylke ...	16 »
Sør-Trøndelag fylke	6 »
Møre og Romsdal fylke ..	3 »
Hedmark fylke	4 »
Opland fylke	2 »
Buskerud fylke	5 »
Telemark fylke	1 »

I alt 49 felter

Interessen for de spredte felter er fremdeles stor, men selskapets ordinære driftsbudgett har ikke tillatt noen videre ekspansjon på dette område i de senere år.

Hvad angår driften ved forsøksstasjonen i 1937 henvises til forsøksleder Hagerups melding herom.

Som vanlig har selskapets funksjonærer vært sterkt optatt med reiser av konsultativ art i sommerhalvåret. Dessuten har torvingenøren vært en tur i Danmark for å sette sig inn i forskjellige spørsmål vedkommende briketteringsforsøkene, og sekretæren deltok i Det internasjonale jordbunnselskaps møte i Zürich med etterfølgende ekskursjoner. Sistnevnte har dessuten som medlem av «Komiteen for myr- og jordvern i kystbygdene» og av «Den departementale bureisningsnevnd» deltatt i en rekke befaringer i Finnmark, Hedmark, Hordaland og Rogaland fylker.

Oslo, 11. februar 1937.

Sekretæren.

Årsmelding for 1937 fra ingeniør A. Ordning.

Arbeidet i 1937 omfatter:

- I. Myrundersøkelser for brenntorvdrift og planleggelse av brenntorvanlegg.
- II. Myrundersøkelser for torvstrødrift med planleggelse av anlegg.
- III. Anlegg og drift av briketteringsanlegget ved Aspedammen.

I. Brenntorvdrift.

Hemsedal Ysteri, Hemsedal. Brenntorvmaskinanlegg. Assistanse med innkjøp av maskiner og materiell, avtorvingsplan.

Bøverdalen Ysteri, Bøverdalen. Planleggelse av brenntorvmaskindrift på Raubergstølmyren ved vei fra Bøverdal til Juvasshytta. Det er tenkt å gå i gang med full drift i 1938.

Løten Almanning. Myrundersøkelse og avtorvingsplan.

Romedal Almanning. Avtorvingsplan for maskindrift på Sollimyren.

Etnedal bonde- og småbrukerlag, Etnedal. Undersøkelse av 7 myrer og avtorvingsplan for brenntorvdrift på Flæenemyren.

Rust bonde- og småbrukerlag, Etnedal. Undersøkelse av 6 større og mindre myrer i Rustgrenden.

II. Torvstrøanlegg.

Sundland torvstrøfabrikk, Stokke i Vestfold. Bygnings- og montasjetegninger for gjenopbygging av torvstrøfabrikken etter brand. Fabrikken er bygget for en kapasitet av 30,000 til 40,000 baller med sorteringsmaskiner for eksportstrø.

Vatnemellem, gårdbruker Skjelin, Degernes, Østfold. Kartlegging av myr, bygningstegning og avtorvingsplan.

Aneby torvstrøfabrikk, Hakadal. Bygningstegninger, assistanse med anskaffelse av maskiner m. m. Fabrikken er flyttet til gunstigere beliggende tomt. Den gamle fabrikk var nedråtnet.

Dagsåsens torvstrølag, Grue. Undersøkt og opmålt østre del av Tyssjømyren. Torvstrøforbruket stiger så meget i bygden at man har måttet gå til utvidelser.

Nordhagen bonde- og småbrukerlag, Våler i Solør. Opmåling og avtorvingsplan på Sørsåmyren.

Ranum småbrukerlag. Bjergårdsmynen, Våler i Solør. Undersøkelse og anleggsoverslag.

Grimstad i Kråkstad, Østfold. Undersøkelse av myr, avtorvingsplan.

Anton Gladheim, Vormsund. Undersøkelse av den 600 dekar store Grenimosen. Avtorvingsplan, anleggs- og driftsoverslag for fabrikk for en kapasitet på 20,000 til 30,000 baller torvstrø.

Rønåsmyren i Grue i Solør. Undersøkelse. Myren er en ca. 2000 dekar stor, god torvstrømyr.

Forstkandidat Agnes, Sander. Undersøkelse av Haugsmyren i Skårermarken. Ca. 90 dekar stor torvstrømyr.

Skårermyren (Stormyren), Sander. Undersøkelse. Ca. 350 dekar stor torvstrømyr.

Av det samlede undersøkte myrereal, utgjørende 4681 dekar, faller 200 dekar på Østfold fylke, 3497 dekar på Hedmark fylke og 948 dekar på Oppland fylke.

III. Brikettfabrikken.

De nødvendige midler til en liten forsøksfabrikk blev først skaffet til veie ut på sommeren. Man gikk da straks til innkjøp av Lundene-

mosen, hvor man i 1936 drev freseforsøk, og bestilte dessuten de nødvendige maskiner fra Danmark. Fresingen blev drevet med den ene freser på det felt man hadde fra 1936. Fresefeltet blev efterhvert utvidet og for produksjonen i 1938 er det nu planert og grøftet 28 dekar. På grunn av streik i Danmark blev den nye freser først levert da sesongen var forbi. Der blev imidlertid laget tilstrekkelig fresemateriale til en fyldestgjørende prøve av brikettfabrikkens maskiner og tørkeapparater.

Fabrikken er ferdig hvad bygninger angår, og monteringen av maskiner blir antagelig ferdig i februar dette år. Pålitelige driftsresultater kan først foreligge efter driften sommeren 1938. En stor del av tiden har således medgått til å lage bygnings- og monterings-tegninger og av ledelsen av arbeidet ved forsøksfabrikken.

Torvproduksjonen.

1937 har vært et middels godt år for torvdriften. Som det fremgår av foranstående er der startet flere nye brenntorv- og torvstrøanlegg. Hvis de høie koks- og kullpriser holder sig med samtidig høie priser og mindre tilgang på ved, vil torven igjen komme til heder og verdighet. Imidlertid har maskinbrenntorvfabrikkene en samlet produksjon som tidligere år; dette kvantum er ca. 20,000 m³ lufttørr torv.

De større torvstrøfabrikker har i 1937 produsert ca. 245,000 baller. Når man regner med små fabrikker og andelslag skulde torvstrøproduksjonen for hele landet andra til ca. 542,000 m³.

Lønnsreguleringer med derav følgende driftsstans en lengere tid for enkelte torvstrøfabrikker har skapt vanskeligheter og betydelig nedsatte produksjonsmengder av hvad der ellers kunde være nådd.

Lybæk pr. Dal st. 2/2—1938.

A. Ordning.

Kort oversikt over vær og årsvekst ved Det norske myrselskaps forsøksstasjon på Mæresmyra 1937.

Av forsøksleder Hans Hagerup.

Vinteren 1937 var ualmindelig nedbørfattig. Før jul var det rikelig regn, desember måned hadde 102 m/m. Fra januar og ut april måned var i alt 57,2 m/m, som fordeler sig slik på de forskjellige måneder: januar 22 m/m, februar 11,9 m/m, mars 5,4 m/m og april 16,9 m/m. Først i januar var det mildt, senere blev det kaldt. Det lå litt sne til 20. januar, så var jorden helt bar til midten av februar og fra den tid lå et lite snedekke til slutten av mars. Jorden lå således snebar lange tider utover vinteren. Når dertil kommer at det var streng kulde og lange tider også bitende vind, blev det gode vilkår for teledannelse, og den blev da omkring 50 cm. dyp på det dypeste.

Det dårlige snedekke og langvarige kuldeperioder med kald vind satte også sitt merke på enga. «Isbrann» blev det ikke noe av, men plantene blev svekket, særlig der håen var høstet.

Vårarbeidene tok til 9. april. All harving blev utført på telen. Kunstgjødselen — fosfat og kali — blev utsådd på eng og beite 9. til 19. april, på åker 22.—30. april. Kvelstoffgjødselen blev utsådd på eng 11. til 15. mai og på åker 26. mai. De almindelige vårarbeider blev tidlig utført og under ganske gode værforhold. Såing, setting av de forskjellige vekster blev gjort til disse tider: Perlehavre 23. april, Asplundbygg 28. april, Maskinbygg 4. april, engfrø 8. mai, gulrot 10. mai, potet 20. mai, neper, betet, kålrot 28. mai, hodekål 30. mai og høstrug 28. august.

Det blev ganske rikelig med regn utover mai og juni, men det holdt sig kaldt, så veksten gikk sent. Frost gjorde ikke nevneverdig skade. Derimot blev det gode vilkår for ugraset, særlig vassarv, så det måtte adskillig sprøiting til for å døive den. Enga stod ganske vakkert fra våren av, men det blev ikke noen kraftig vekst på forsommeren, særlig på eng hvor håen var slått høsten i forveien. Sannsynligvis var den snebare og kalde vinter delvis årsak til dette.

Slåtten tok til 3. juli og blev ferdig 20. juli. Det var gode værforhold under høstingen, bare 32,5 m/m i hele juli måned, og i august bare 23,1 m/m. Høiet kom også særdeles velberget i hus. Avlingen blev noe mindre enn hvad vi ellers er vant til. Jeg skal her nevne noen avlingstall fra omløpsfeltene (kg. pr. dekar):

	Omløp med 3 år eng	Omløp med 4 år eng	Omløp med 5 år eng
1. års eng	764	676	708
2. års eng	594	522	658
3. års eng	642	550	760
4. års eng	—	578	576
5. års eng	—	—	640
Middeltall	666	581	667

Der håen var slått høsten i forveien lå avlingene på ca. 550 kg. pr. dekar.

Kornet blev hurtig drevet frem til modning. Høiet var ikke før kommet i hus, så måtte skuren ta til straks. Noe sent blev dette for Maskinbyggets vedkommende. Det var mye legde i åkeren, men heldigvis var det tørt vær under høstingsarbeidet. Maskin- og Asplundbygg blev skåret fra 31. juli, og byggsuren var ferdig 11. august, og den 19. august var bygget i hus, tørt og fint. Perlehavre blev skåret fra 10. til 16. august. Den kom også godt berget i hus.

Kornavlingene blev ganske store. Maskinbygg gav ca. 260 kg., Asplundbygg ca. 340 kg. og Perlehavre ca. 370 kg. pr. dekar. Kornet blev godt tørt, bygget holdt ned til 12 % vann og havre 13,5 %,

Potetene blev tatt op 20. til 22. september. Avlingene blev ganske gode og med forholdsvis høit innhold av tørrstoff. Dette år var myrpotetene gode som matpoteter; årsaken hertil var vel den at det var lite nedbør under vekst og modning utover høsten. Det var en del tørråte på enkelte sorter, særlig var Graham og Liverpool sterkt angrepet. Det skal her anføres noen avlingstall pr. dekar:

Graham	2625	kg. knoller med	20,2	% tørrstoff
Louis Botha	2866	—»—	» 21,2	» »
Edzel Blue	2519	—»—	» 21,8	» »
Sharpes Express	2597	—»—	» 21,8	» »
Parnassia	2292	—»—	» 23,7	» »
Glasgow Favorit	2951	—»—	» 21,8	» »
Alpha	2621	—»—	» 21,2	» »

Neper, kålrot og beter blev tatt op fra 7. oktober. Sortene blev sådd på ompløiet voll. Avlingene blev jevnt gode. Noen avlingstall skal nevnes:

Dales hybrid	6611	kg. røtter med	9,3	% tørrstoff
Fynsk bortfelder	9028	» » »	8,2	» »
Kvit mainepe	7417	» » »	11,2	» »
Østersundom	9916	» » »	8,0	» »
Barres	5361	» » »	10,9	» »
Eckendorfer	5389	» » »	10,7	» »
Førsukkerbete	4416	» » »	13,4	» »

Betene har gitt ganske god avling, og det fantes ikke råtten rot. Førsukkerbeten var dog småfallen. Når beteavlingene blev så bra, må det vel i vesentlig grad tilskrives den varme sommer. De opførte tall for nepene er totalavling, og her var ikke så lite av råtne røtter.

Gulrøttene blev tatt op fra 28. september. De gav også dette år meget god avling. For enkelte sorter var rotavlingen pr. dekar:

Nantes forbedrede	8530	kg.
Chantenay	6200	»
Berliner glass	7569	»
Feonia	6770	»

Det siste av hodekålen blev tatt op 11. oktober. Både tidlig og sen kål blev dette år godt utviklet, men noe småfallen. Blåtopp som vi i almindelige år ikke kan gjøre regning på blir ferdig, blev siste år av god kvalitet, men avlingen blev ikke større enn for Trønder. For noen sorter blev avlingen av faste hoder pr. dekar:

Trønder (Staup)	3470	kg.
Junikjempe	4080	»
Blåtopp	3450	»

Pastinakk blev tatt op 30. september. Suttons student gav 2222 kg., og Runde gav 3086 kg. røtter pr. dekar.

Det norske myrselskaps

Debet	Vinnings- og Driftsregnskap
	Utgifter:
Lønninger	kr. 14,015.30
Myrundersøkelser:	
Ordinære, inkl. reiseutgifter	kr. 2,054.21
Ekstraordinære brenntorvundersøkelser »	2,878.29
Trøndelag Myrselskap, bidrag	» 1,500.00
	» 6,432.50
Møter	» 391.85
Meddelelser fra Det norske Myrselskap:	
Trykning	kr. 2,516.80
Andre utgifter	» 572.51
	» 3,089.31
Kontorutgifter og revisjon	» 3,340.03
Bibliotek og trykksaker (avskrives)	» 225.55
Inventar (avskrives)	» 137.61
Depotavgift	» 310.00
Reisebidrag til sekretær Løddesøl i anledning jordbunns- kongressen i Zürich	» 700.00
Analyser	» 218.88
Inkasso og opkreving	» 70.56
Avskrevet uerholdelig medlemskontingent	» 315.00
Avskrevet inventar, hovedkontoret	» 750.00
Myrinventeringer med bidrag av	
A/S Norsk Varekrigsforsikrings Fond:	
Lønn til opmåler	kr. 3,513.40
Reiseutgifter og håndlangerhjelp m. v. »	1,486.60
	» 5,000.00
Myrinventeringer med bidrag av Rådet for Teknisk Industriell Forskning	» 2,851.12
	Hovedkontorets utgifter kr. 37,847.71
Forsøksstasjonen på Mæresmyra (se særskilt regnskap) »	35,151.99
Forsøksanstalten i Torvbruk (se særskilt regnskap) »	812.83
	Kr. 73,812.53
Balanse, overskudd	» 4,472.60
	Kr. 78,285.13

hovedregnskap for 1937.

taps-konto.

for 1937.

Kredit

Inntekter:		
Ordinært statsbidrag	kr. 22,000.00	
Ekstraordinært statsbidrag til brenntorvundersøkelser	» 3,000.00	
Refundert utgifter vedk. myrundersøkelser	» 2,006.39	
Medlemmers årspenger	» 1,640.00	
Renter av legater og bankinnskudd	« 17,722.82	
Livsvarig medlemskontingent	» 300.00	
Inntekt av «Meddelelsene»	» 2,637.90	
Bidrag fra A/S Norsk Varekrigsforsikrings Fond	» 5,000.00	
Bidrag fra Rådet for Teknisk Industriell Forskning	» 5,000.00	
Hovedkontorets inntekter		kr. 59,307.11
Forsøksstasjonen på Mæresmyra (se særskilt regnskap)	» 18,113.51	
Forsøksanstalten i Torvbruk (se særskilt regnskap)	» 864.51	

Kr. 78,285.13

Det norske myrselskaps

Balanse-
Formuesstillingen

Debet

Debet	Aktiva:	
Legatmidlers konto:		
Anbragt i obligasjoner	kr. 515,200.00	
» i Akers Sparebank »	3,888.26	
	kr. 519,088.26	
1 aksje i Rosenkrantzgaten 8 »		1,000.00
Anleggsverdier:		
Hovedkontoret, inventar	kr. 1,000.00	
Forsøksstasjonen på Mæresmyra . . . »	125,000.00	
Forsøksanstalten i Torvbruk »	33,000.00	
	»	159,000.00
Kassebeholdning og bankinnskudd:		
Hovedkontoret (i bank)	kr. 118.88	
Forsøksstasjonen på Mæresmyra (i kasse) »	36.50	
	»	155.38
Utestående fordringer:		
Forsøksstasjonen på Mæresmyra . . .	kr. 687.34	
Torvmester Skeviks gjeld »	3,593.22	
	»	4,280.56
Beholdningsverdier:		
Forsøksstasjonen på Mæresmyra . . .	kr. 6,400.00	
1 andel i Mære Samvirkelag »	60.00	
	»	6,460.00
		Kr. 689,984.20

Oslo,

DET NORSKE

Carl Løvenskiold.

Foranstående stemmer med selskapets
Beholdning av obligasjoner og bankinnskudd stem

Oslo,

A/S REVISION,

hovedregnskap for 1937.

konto.

pr. 31/12 1937.

Kredit

Passiva:

Legatkapitalkonto:

C. Wedel Jarlsbergs legat	kr. 22,309.87
M. Aakranns legat	» 5,473.40
H. Wedel Jarlsbergs legat	» 10,960.72
H. Henriksens legat	» 66,586.05
Haakon Weidemanns legat	» 130,047.65
Professor Lende Njaas legat	» 8,254.10
Skogeier Kleist Geddes legat	» 10,561.44
Landbruksdirektør Tandbergs legat ..	» 5,021.05
Musiker A. Juels legat	» 1,119.27
Bankier Johs. Heftyes legat	» 257,535.27
Ingeniør J. G. Thaulows legat	» 1,219.44

kr. 519,088.26

Kapitalkonto:

Saldo pr. 1/1—1937	kr. 166,423.34
Balanse, overskudd 1937	» 4,472.60

» 170,895.94

Kr. 689,984.20

31 desember 1937

3. februar 1938

MYRSELSKAP.

Aasulv Løddesøl.

bøker, som revideres av oss.
mer. Andre beholdninger er ikke kontrollert.

4. februar 1938.

P. I. Borch,

E. M. Rønning.

Det norske myrselskaps

Debet	Vinnings- og Driftsregnskap
Utgifter:	
Forsøksdrift på Mæresmyra	kr. 13,599.58
Spredte forsøk	» 1,796.66
Vedlikehold	» 1,168.67
Assuranse, kontorutgifter m. v.	» 1,269.86
Forsøksmelding for 1935—36 (trykt 1937)	» 1,211.94
Avskrevet på kostning:	
Nydyrking	kr. 131.80
Instrumenter og inventar	» 276.31
Maskiner og redskaper	» 1,522.57
	» 1,930.68
Lønninger	» 14,174.60
	Kr. 35,151.99
Balanse, overskudd	» 159.98
	Kr. 35,311.97

Debet	Balanse-konto
A k t i v a:	
Samlet bokført anleggsverdi	kr. 126,930.68
+ avskrevet påkostning i 1937	» 1,930.68
	kr. 125,000.00
Utestående fordringer	» 687.34
Beholdningsverdier	» 6,400.00
1 andel i Mære Samvirkelag	» 60.00
Kassebeholdning	» 36.50
	Kr. 132,183.84

Oslo,

DET NORSKE

Carl Løvenskiold.

Foranstående stemmer med selskapets bøker.

Oslo,

A/S REVISION,

forsøksstasjon på Mæresmyra.

taps-konto.

for 1937.

Kredit

Inntekter:	
Salg og forbruk av produkter	kr. 10,562.98
Distriktsbidrag	» 975.00
Renter av C. Wedel Jarlsbergs legat	» 941.61
» » H. Weidemanns legat	» 2,544.77
Betaling for utførte forsøk og bidrag til forsøksvirksomheten fra Norsk Hydro	» 1,500.00
Bidrag til forsøksvirksomheten fra Kali-Import A/S ...	» 500.00
Inntekt av hus på Mære	» 900.00
Andre inntekter (solgt materiell)	» 189.15
	Kr. 18,113.51
Tilskudd fra Myrselskapets hovedkasse	» 17,198.46

Kr. 35,311.97

pr. 31/12—1937.

Kredit

Passiva:	
Kapitalkonto pr. 1/1—1937	kr. 132,023.86
Balanse, overskudd	» 159.98
	kr. 132,183.84

Kr. 132,183.84

31. desember 1937

3. februar 1938

MYRSELSKAP.

Aasulv Løddesøl.

Beholdninger og utestående er ikke kontrollert.

4. februar 1938.

P. I. Borch.

E. M. Rønning.

Det norske myrselskaps

**Vinnings- og
Driftsregnskap**

Debet

	Utgifter:
Administrasjon	kr. 11.25
Avgift (fastmarken) for 1937	» 106.98
Torvstrødriften	» 135.60
Brenntorvdriften	» 35.00
Avskrevet på utestående fordringer	» 524.00
	Kr. 812.83
Balanse, overskudd	» 51.68
	Kr. 864.51

Debet

Balanse-konto

	Aktiva:
Samlet bokført anleggsverdi pr. 1/1—1937	kr. 33,000.00
Torvmester Skeviks gjeld til hovedkontoret	» 3,593.22
	Kr. 36,593.22

Oslo,

DET NORSKE

Carl Løvenskiold.

Foranstående stemmer med selskapets

Oslo,

A/S REVISION,

forsøksanstalt i torvbruk.

taps-konto.

for 1937.

Kredit

Inntekter:	
Renter av torvmester Skeviks gjeld for 1937	kr. 187.36
Solgt diverse materiell	» 292.00
Torvmesterens forpaktningsavgift for 1937	» 385.15

Kr. 864.51

pr. 31/12—1937.

Kredit

Passiva:	
Tilskudd fra hovedkassen 1934—36	kr. 2,864.38
» » » 1937	» 3,361.35
	kr. 6,225.73
Kapitalkonto pr. 1/1—37	kr. 30,315.81
Balanse, overskudd	» 51.68
	» 30,367.49

Kr. 36,593.22

31. desember 1937

3. februar 1938

MYRSELSKAP.

Aasulv Løddesøl.

bøker, som revideres av oss.

4. februar 1938.

P. I. Borch.

E. M. Rønning.

Regnskap for 1937
vedkommende anlegg av en forsøksstorvbricketfabrikk
ved Aspedammen i Østfold.

Inntekter.	
Bidrag fra Landbruksdepartementet	kr. 25,000.00
Lån fra Handelsdepartementet mot pant i anlegget	» 50,000.00
Renter av innestående i Oslo Sparebank	» 712.03
	Kr. 75,712.03

Utgifter.	
Løpende utgifter:	
Lønninger	kr. 3,298.00
Forsøksdrift	» 5,095.53
Reiseutgifter	» 1,038.25
Kontorutgifter	» 106.17
Avgifter, assurance	» 143.05
Permanente anlegg:	
Eiendomskjøp	kr. 5,500.00
Tinglysning, skjøte m. m.	» 121.60
	» 5,621.60
Bygninger	» 3,780.00
Maskiner	» 24,934.55
Innestående i Oslo Sparebank pr. 31/12—1937	» 31,694.88
	Kr. 75,712.03

Oslo, 31. desember 1937
3. februar 1938

DET NORSKE MYRSELSKAP

Carl Løvenskiold. Aasulv Løddesøl.

Foranstående regnskap stemmer med anleggets bøker, som revideres av oss.

Bankbeholdning stemmer. Andre aktiva er ikke kontrollert.

Oslo 4. februar 1938.

A/S REVISION.

P. I. Borch.

E. M. Rønning.

Rødbeter blev tatt op 1. oktober. Egyptiske gav 3550 kg. og Improved Detroit 3220 kg. pr. dekar. Den siste gav noe mindre avling, men fineste form på røttene.

Som helhet sett har året vært av de bedre, særlig ut fra kvaliteten av produktene. For korn og rotvekster og hagevekster har også avlingsstørrelsen vært god, men for høiets vedkommende lå avlingen under middels; kvaliteten var også her utmerket.

Høstpløingen blev utført i god tid og under gode værforhold. Utover oktober var rikelig regn, og i november kom en del sne som lå 14 dagers tid. Desember var uvanlig regnfattig, bare 21 m/m. Hele året hadde lite nedbør og lå langt under det normale.

Mære i januar 1938.

Hans Hagerup.

Bemerkninger til regnskapet.

Driftsregnskapet for 1937 balanserer med et beløp stort kr. 78,285.13, hvilket er kr. 3,558.03 mindre enn foregående år. Det regnskapsmessige overskudd er kr. 4,472.60, som i sin helhet er brukt til betaling av eldre gjeld.

Inntekter: Den viktigste forskyvning i selskapets inntekter sammenlignet med foregående år er en senkning av det ekstraordinære statsbidrag til brenntorvundersøkelser m. v. fra kr. 16,000.00 i 1936 til kr. 3,000.00 i 1937. Den store ekstraordinære bevilgning i 1936 skyldtes vesentlig torvbriketteringsforsøkene som nu er overført til særskilt regnskap. Til disse forsøk har selskapet i 1937 mottatt kr. 25,000.00 i statsbidrag foruten et lån stort kr. 50,000.00 (jfr. årsmeldingen). Det er forutsetningen at torvbriketteringsanlegget skal holdes helt utenfor selskapets øvrige regnskaper.

Av andre litt større forskyvninger på inntektssiden kan nevnes at postene «Refunderte utgifter vedkommende myrundersøkelser», «Renter av legater og bankinnskudd» og «Inntekt av Meddelelsene» er en del større i 1937 enn foregående år. Som ny inntektspost har vi et bidrag stort kr. 5,000.00 til myrinventeringer som er ydet selskapet av Rådet for teknisk-industriell forskning. På tross av den store reduksjon av det ekstraordinære statsbidrag er hovedkontorets inntekter bare redusert med kr. 3,476.95 sammenlignet med 1936. Ved forsøksstasjonen er det en mindre inntektsstigning, som imidlertid opveies av en tilsvarende reduksjon i inntekter ved forsøksanstalten i torvbruk.

Utgifter: På lønningskontoen er det en mindre stigning på grunn av et 4. alderstillegg til kontorassistenten og på grunn av det

vedtatte reguleringstillegg. For øvrig er det mindre svingninger frem og tilbake på de fleste konti vedkommende hovedkontorets utgifter. Posten «Torvbriketteringsforsøk» går som foran nevnt ut av hovedregnskapet. Vesentlig av den grunn er hovedkontorets utgifter redusert i forhold til forrige år med i alt kr. 8,873.00. Forsøksstasjonens utgifter er steget med kr. 4,007.35, mens utgiftene ved forsøksanstalten i torvbruk er litt mindre enn i 1936.

Formuesstillingen er en del forbedret i regnskapsåret, idet selskapets gjeld nu er helt innbetalt. Det statuttmessige tillegg til legatkapitalen utgjorde kr. 1,503.32 i 1937. Økningen på legatkapitalkonto utgjør imidlertid i alt kr. 1,513.72, idet vi har hatt en netto kursgevinst på uttrukne og nyinnkjøpte obligasjoner av kr. 10.40. Legatkapitalkonto utgjør pr. 31/12—1937 kr. 519,088.26 og de øvrige aktiva i alt kr. 170,895.94, d. v. s. at selskapets samlede formue ved årets slutt utgjør kr. 689,984.20.

Vedkommende regnskapet for torvbriketteringsforsøkene: Da fabrikken og forsøkene ennå ikke er ferdig, har vi i det regnskap som er tatt med her innskrenket oss til en kort sammenstilling av inntekter og utgifter inntil utgangen av 1937. Det vil sees at vi pr. 31/12—1937 har innestående i Oslo Sparebank kr. 31,694.88, et beløp som forhåpentlig vil strekke til for det arbeide som står igjen. Imidlertid har vi hatt en betydelig prisstigning efter at vi utarbeidet planen og omkostningsoverslaget for anlegget, så det må vises den aller største forsiktighet på såvel forsøkskontoen som anleggskontoen hvis dette skal lykkes.

Oslo, 11. februar 1938

Sekretæren.

REPRESENTANTMØTE OG ÅRSMØTE I DET NORSKE MYRSELSKAP.

Godseier Carl Løvenskiold.

Representantmøte i Det norske myrselskap blev holdt tirsdag den 1. mars 1938 klokken 16 i «Sangerhallen», Oslo Håndverks- og Industriforening.

Myrselskapets formann, godseier Carl Løvenskiold, ledet møtet. Følgende saker blev behandlet:

1. Årsmelding og regnskap for 1937 blev referert og godkjent.

2. Valg på 2 medlemmer av selskapets styre. De uttredende, godseier Carl Løvenskiold, Ullern, og statsgeolog dr. Gunnar Holmsen, Vettakollen, blev gjenvalgt, og dessuten valg på henholdsvis formann og næstformann.

De gjenstående medlemmer av styret er gårdbruker Arthur Krohn, Oslo, direktør Haakon O. Christiansen, Trond-

heim og grosserer Harald Sundt, Oslo.

3. De uttredende varamenn: skoginspektør Ivar Ruden, Sandvika, professor Emil Korsmo, Oslo, godseier Jørgen Mathiesen, Eidsvoll, og forstkandidat Oscar Heiberg, Oslo, blev alle gjenvalgt.

4. Ingeniør A. Ordings ansettelse som torvteknisk konsulent blev fornyet for ett år på samme vilkår som tidligere.

5. Styrets beslutning av 15/4—37 om å ansette utskiftningskandidat Oscar Hovde som fast landmåler i selskapet blev godkjent.

6. Som revisor blev gjenvalgt A/S Revision, Oslo.

Årsmøte i myrselskapet blev holdt like efter representantmøte. Til behandling forelå: Årsmelding og regnskap for 1937, som blev referert og godkjent, samt valg på 6 medlemmer av representantskapet. Følgende herrer blev valgt:

Ingeniør Hj. Kielland, Lillestrømmen.
 Godseier W. Mohr, Fjøsanger.
 Direktør Johs. Nore, Asker.
 Ingeniør Per Schønning, Kongsvinger.
 Ingeniørkjemiker O. Braadlie, Trondheim.
 Fylkesagronom Tarjei Aasland, Skien.

For de 5 førstes vedkommende er det gjenvalg, mens sistnevnte er ny representant, idet man på grunn av øket medlemstall hadde adgang til å øke representantenes antall.

Gjenstående representanter er:

Oberst Ebbe Astrup, Bestun.
 Professor dr. K. O. Bjørlykke, Ås.
 Statsråd, Johan E. Mellbye, Nes, Hedmark.
 Ingeniør E. Cappelen Knudsen, Borgestad.
 Gårdbruker Finn Blakstad, Sørums.
 Gårdbruker Hans Flaten, Fåberg.

Efter årsmøtet blev det holdt foredrag av godseier Carl Løvenskiold om: «Myrselskapets virksomhet i 1937», og av forsøksleder O. Glærum om: «Dyrkingsforsøk i Vang almenning i 550—600 m. o. h.».

Godseier Løvenskiolds foredrag er tatt inn nedenfor, mens forsøksleder Glæruns foredrag vil bli trykt i et senere nummer av tidskriftet.

MYRSELSKAPETS VIRKSOMHET I 1937.

Foredrag av godseier Carl Løvenskiold på myrselskapets årsmøte den 1. mars 1938.

JA, mine herrer, som De vil ha sett av årsmeldingen sliter vi i styret med myra året rundt, og myr er i sin oprinnelige form en temmelig ubekvem materie.

Men kultivert myr, se det er noget annet. Og vi har den glede å se at interessen for myr etterhvert vokser og at det stadig er flere som innser at det kan gjøres noget ut av våre mange og vidstrakte myrer. Et vidnesbyrd derom er det stigende antall rekvisisjoner om undersøkelse av myrer for utnyttelse enten ved dyrking, som brenntorv, eller til torvstrø.

Jeg kommer senere nærmere tilbake til rekvisisjoner. Først vil jeg omtale de undersøkelser vi har foretatt i en rekke herreder for å få klarhet over hvor meget myr vi har, og hvad de kan brukes til når behovet måtte melde sig.

F. eks. i Helgeland og Salten er i 13 herreder undersøkt i alt ca. 73,000 mål myr, hvorav mellom 65 og 70 % er gressmyr, hvorfor nydyrkingsmuligheter i enkelte herreder, særlig i Salten, er ganske betydelige.

Å få en oversikt over dyrkingsfeltene i kystdistriktene vil være av meget stor betydning for løsningen av de vanskelige fiskeriproblemer som f. t. er aktuelle. Skal det bli alvor av å overføre en del overtallige fiskere til jordbruk, må man jo først og fremst skaffe sig oversikt over hvor dyrkingsviddene ligger.

Undersøkelsene på Helgeland har dessuten stor interesse derved at man får rede på størrelsen av de brenntorvbeholdninger som finnes. Det er her vi har et av de verst stillede distrikter når det gjelder jordavskraping, og de foretatte undersøkelser vil være til betydelig støtte for Jordvernkomiteens arbeide for å løse disse spørsmål.

I Idd og Aremark i Østfold er undersøkt ca. 22,000 mål myr. Denne undersøkelse blev utført særlig med hensyn til brenntorv. En stor del av disse myrer ligger nemlig centralt til, så de vil ha betydning hvis det skulde inntreffe en brenselskrise. Der er i disse to herreder funnet i alt ca. 13 millioner m³ råtorv skikket til brensel, og derav er 10 millioner m³ nogenlunde lett å komme til.

Myrene er undersøkt på den måte at vi vet hvor stor mengde av brenntorven som har et minimalt lag med torvstrø over sig, og det er altså et meget gledelig resultat man er kommet til på et nokså begrenset areal, og således beliggende at bilvei og jernbane ligger i nærheten.

Den tidligere nevnte torvmasse, som er lett å komme til, tilsvarende i brenselsverdi minst 600,000 tonn koks. Stor-Oslos forbruk av koks og cinders er ca. 360,000 tonn pr. år.

Disse nevnte undersøkelser er foretatt fordi vi syntes det var påkrevet. Jeg kommer nu inn på rekvisisjoner om myrundersøkelser.

I Bykle i Setesdal blev undersøkt et areal på ca. 12,000 mål, hvor størsteparten er myr. Aust-Agder landbruksselskap ønsket oversikt over hvad arealet kan brukes til. Feltet ligger 850 à 900 m høit, så det blir vesentlig høi og fårvekster som kan produseres. Og innen et sådant areal er det høist sannsynlig en del myrer som egner sig til kulturbeite, så ikke kuene behøver å renne melken og fettene av sig på de store distanser i de gammeldagse beitestrekninger. Den nye vei mellom Hovden i Bykle og Haukeliveien går rett gjennom feltet. Det er en stor fordel at det finnes god brenntorv innen arealet så man kan spare på fjellskogen.

I Ringsaker og Veldre almenninger blev undersøkt godt og vel 2000 mål myr, hvorav ca. 70 % kan ansees som brukbar dyrkingsjord.

Foruten disse større arealer har vi hatt ca. 40 rekvisisjoner fra bonde- og småbrukerlag, jordstyrer og private. Undersøkelsen har omfattet dyrking, brenntorv og torvstrø og er vesentlig spredt over Oplandene og Østlandet. Det kan nevnes at selskapet foruten å levere planer for brenntorv- og torvstrøanlegg også utarbeider senkings- og kanaliseringsplaner i forbindelse med kartlagte og undersøkte bureisingsfelter. Eksempelvis har vi siste år utarbeidet slike

planer for Saurfjord bureisingsfelt i Salten etter anmodning av Nordland landbrukselskap. Her gjelder det senkning og regulering av et par mindre elver, og dessuten senkning av flere vann og tjern.

Myr forsøkene har omtrent vært drevet i samme målestokk i 1937 som foregående år. Ved forsøksstasjonen på Mæresmyra har vi i alt 94 forsøksfelter, og av spredte felter i alt 49. Disse er fordelt på 9 av landets fylker.

Interessen for å få anlagt spredte forsøk er stigende, såvidt vi kan skjønne, men vår økonomi har ikke tillatt å gå lenger i denne retning enn der vi nu står. Dette er beklagelig, for vi burde bl. a. ta op et spørsmål som anlegg av kulturbeiter på myr i langt større utstrekning enn vi hittil har kunnet gjøre.

I vårt siste budgettforslag foreslog myrselskapet for Landbruksdepartementet at staten skulde overta myrforsøksvirksomheten, men departementet har ikke funnet anledning til å ta dette spørsmål op, i hvert fall foreløbig.

Torvbrikettering. Noget av det morsomste vi har hatt i 1937 er bygging av en forsøksfabrikk for brikettering av torv. Det har jo alltid vært så at en del ingeniører har eksperimentert med fremstilling av torvbriketter. Og mine herrer vil kjenne til fra tidligere tider at det gang på gang har hett sig at nu er torvspørsmålet løst. Skuffelsene har som følge derav vært mange, og vi er som følge derav forsiktige med å love for meget. Imidlertid synes vi at den metode vi er inne på nu ser lovende ut, og vi har fått verdifull støtte av statsmaktene til utprøving av metoden.

Vi har fått idéen fra Danmark, hvor man allerede i 2—3 år har prøvet metoden i liten målestokk. Metoden bygger på fresesystemet og soltørk. Det viser sig imidlertid ønskelig å foreta en delvis eftertørkning av torvpulveret, og denne metode har myrselskapet tenkt å utforme videre.

Fabrikken er nu ferdigbygget, og briketteringen kan begynne så snart vi får prøvekjørt maskinene.

Jeg kommer et øieblikk tilbake til brenntorvspørsmålet, særskilt med tanke på en eventuell fremtidig brenselkrise.

Under tidligere brenselkriser blev det drevet et betydelig antall brenntorvfabrikker som ikke er i gang nu. Myrselskapet har i det forløpne år forsøkt å blåse liv i en del av disse igjen. Foreløbig med ringe held.

Vi hadde fortegnelse over de brenntorvfabrikker som var i gang i 1918, hvilket var et ganske stort antall. Det var imidlertid meget få som var villige til å sette i gang drift igjen nu, dels fordi de manglet kapital og dels fordi avsetningsmulighetene var for usikre. Gjennem Arbeidsdepartementet forsøkte vi så å få Statsbanene til å være avtager av torven til en viss pris, men det gikk ikke. Vi ønsker imidlertid ikke å late saken falle. Vi skal forsøke igjen. Vårt syn på den sak er at i tilfelle det inntreffer en brenselkrise, så er det

lettere å få øket produksjonen ved igangværende bedrifter enn å sette helt nye fabrikker i gang.

Jeg håper mine herrer av det anførte vil ha fått det inntrykk at myrselskapet har mange arbeidsfelter, og vi vil gjerne utvide hvert enkelt hvis vi bare hadde midler nok.

Vi får jo midlertidig prisverdig støtte av staten og forskjellige videnskapelige fonds, og enkelte rekvirenter har også betalt for undersøkelsene.

Ved fortsatt velvillig og eventuelt utvidet støtte håper vi å kunne holde virksomheten gående efter en stigende linje.

MYRUNDEKSØKELSER I OPDAL.

Av ingeniørkjemiker O. Braadlie og direktør Haakon O. Christiansen.

BLANDT de arbeider som Trøndelag Myrselskap har utført i 1937 er undersøkelser av et myrområde i Opdal. Dette ligger langs jernbanelinjen fra Fagerhaug st. og sydvestover mot Opdal. Dalen er her åpen og er i flere km.s lengde næsten horisontal. Myrene er fuktige, delvis sumpet, med noen tjern og et lite vann (Bjørnsvatnet) omtrent nede ved Fagerhaug. Elven (Stavå) har den kjente form fra slike områder med slyng i slyng i flere km.s lengde ned mot Bjørnsvatnet. Til dels er myrene bevokset med mindre god veksterlig furuskog. Reisende med Dovrebanen har nok fra kupévinduet lagt merke til dette noget golde og ødslige område. Hosstående kart i målestokk 1 : 30,000 viser situasjonen.

Skal det bli tale om å dyrke dette område, må vannstanden senkes. Landbruksingeniør Th. Uhlen har i 1936 avgitt uttalelse om dette spørsmål med plan til uttapning av Bjørnsvatnet. Dette er forutsatt senket 0,80 m ved flomvannstand og 1,45 m ved almindelig sommervannstand. For å få denne senkning i stand, må der graves en kanal med 10 m bunnbredde i en lengde av ca. 1800 m fra Bjørnsvatnet. Materialet som må fjernes, består for det meste av en stenet og hård masse, og omkostningene ved senkningen er i det hele beregnet til kr. 51,000.00.

Med denne senkning blir både Bjørnsvatnet og et par tjern uttappet, idet de nu kun har en gjennomsnittsdybde av 0,60 m under vanlig sommervannstand, og vannstanden skulde da bli senket såpass meget at iallfall den aller største del av de nuværende myrer skulde kunne dreneres, selv om man regner med synkning av myrene efter uttapningen.

For å få greie på størrelsen av det areal som naturlig faller innenfor området, og på kvaliteten av jordsmonnet, er det at Trøndelag Myrselskap, efter opdrag av Opdal jordstyre, har kartlagt og undersøkt området.

Størrelsen av det kartlagte areal er: Fastmark 515 da, gressmyr 1158 da, mosemyr 1106 da, skog 860 da og vann 312 da, tilsammen